

Sygn. akt VIII *Pa* 97/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Sędziowie:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014r. w Gliwicach

sprawy z powództwa J. C. (Czech)

przeciwko (...) B., (...) Spółce jawnej w K.

o sprostowanie świadectwa pracy

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 3 kwietnia 2014 r. **sygn. akt** IV P 321/13

1) zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1b w ten sposób, że oddala powództwo w zakresie żądania sprostowania świadectwa pracy poprzez stwierdzenie, że powód wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze od 1 stycznia 2009r. do 30 czerwca 2013r.;

2) w pozostałej części oddala apelację;

3) znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR (del.) Magdalena Kimel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Pa 97/14

UZASADNIENIE

Powód J. C. domagał się od pozwanej - (...) B., (...) Spółki Jawnej z siedzibą w K. sprostowania świadectwa pracy w zakresie uznania charakteru pracy, poprzez dopisanie zawodu "szlifierz" oraz okresu pracy od 3 września 2007r. do 30 czerwca 2013r. w warunkach szczególnych.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że w całym okresie zatrudnienia u pozwanej pracował na stanowisku spawacza i szlifierza. W czasie pracy napawał, a następnie szlifował jezdnie elementów wieży wózków widłowych szlifierką kątową o średnicy tarczy 230 mm. Elementy, których właściwości miały być zmienione, demontował metodą cięcia elektryczno - powietrznego lub gazowego. Dodatkowo prostował ręcznie na gorąco obręcze kół wózków widłowych, następnie napawał i szlifował. Wszystkie te czynności wykonywał w pozycji stojącej, pochylonej, a szlifowanie musiał wykonywać z odpowiednim naciskiem na element szlifowany, gdyż dokładność szlifowania wynosiła 0,1 mm. Napawanie i szlifowanie wykonywał w masce przeciwpyłowej i przeciwgazowej, w okularach ochronnych i słuchawkach, ze względu na hałas i silne zapylenie. Te środki ochrony musiał stosować stale i bez przerwy, gdyż pracował z drugim pracownikiem naprzemiennie, gdyż była tylko jedna spawarka, wobec czego gdy jeden szlifował, to drugi napawał i na odwrót. Codziennie pracował około 9 godzin, a niejednokrotnie dłużej z jedną półgodzienną przerwą śniadaniową na stołówce. Dodatkowo powód wskazywał, iż pomieszczenie, w którym wykonywał pracę było pozbawione wentylacji wymuszonej, gdyż jedynym miejscem wentylacyjnym był otwór w suficie o średnicy 400 mm z wentylatorem, który w ogóle nie odbierał gazów i pyłu oraz wentylacja naturalna. Jednakże zimą nie można było otwierać bramy, gdyż pomieszczenie było nieogrzewane, natomiast latem, przy otwartej bramie, temperatura w pomieszczeniu była o około 7- 8 stopni wyższa niż na zewnątrz.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wносиła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Jak uzasadniała pozwana, powód był zatrudniony w pozwanej spółce w okresie od 3 września 2007r. do 30 czerwca z 2013r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza. W świadectwie pracy wystawionym przez pracodawcę w dniu 29 września 2013r. zamieszczono informacje, że powód pracował w firmie (...) B., (...) sp. jawna w warunkach szczególnych w okresie od 3 września 2007 do 31 grudnia 2008r., wykonując prace przy spawaniu. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze (Dz.U Nr 8 poz. 43 z 1983r. z późn. zm.) za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych uważa się "prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym" (Wykaz A : Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego" - Dział XIV "Prace różne" pkt.12).

Jednakże, jak wskazywała pozwana, stosownie do ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U Nr 237, poz. 1656 z 2008r. z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2009r. za pracę w warunkach szczególnych uważa się jedynie prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym (Załącznik nr 1 "Wykaz prac w szczególnych warunkach" pkt. 28). Zgodnie z art. 3 ust. 1 i 4 tejszej ustawy, za prace w warunkach szczególnych uważa się prace wymienione w załączniku nr 1 do ustawy oraz wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy.

Powód natomiast wykonywał w firmie (...) prace w pełnym wymiarze czasu pracy przy spawaniu zwykłym, a nie łukowym, sporadycznie jedynie pracował jako spawacz łukowy oraz wykonywał prace przy szlifowaniu (w niepełnym wymiarze czasu pracy). Dlatego pozwana spółka nie mogła uwzględnić w świadectwie pracy powoda całego okresu zatrudnienia, jako okresu pracy w warunkach szczególnych (tj. od 3 września 2007r. do 30 czerwca 2013r.).

Wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach

nakazał pozwanej sprostowanie – w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się wyroku – świadectwa pracy z dnia 29 lipca 2013 roku, wydanego powodowi, w ten sposób, że:

- a) w pkt. 2 świadectwa pracy należy dopisać słowo „szlifierz” ;
- b) w pkt. 4 ppkt. 8 zamiast zwrotu „wykonywał pracę w warunkach szczególnych, lub w szczególnym charakterze od 03 września 2007 roku do 31 grudnia 2008 roku prace przy spawaniu”, wpisać „powód wykonywał pracę w warunkach

szczególnych, lub w szczególnym charakterze od 03 września 2007 roku do 30 czerwca 2013 roku prace przy spawaniu łukowym” .

Ponad to orzekł o kosztach sądowych.

Sąd I instancji ustalił, że:

Powód J. C. był zatrudniony w pozwanej spółce od 3 września 2007r., przy czym od 1 czerwca 2008r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy. W umowie o pracę stanowisko powoda określono jako spawacz. Firma, w której pracował powód zajmowała się remontami wózków widłowych. Powód pracował w wyodrębnionej części hali, przeznaczonej do napraw ślusarskich. Od 2007r. pracował razem ze S. P.. Wykonywane przez nich prace polegały na prostowaniu elementów wózków widłowych, regeneracji tych części, szlifowaniu i napawaniu. W pomieszczeniu stała szlifierka. Dodatkowo pracownicy mieli do dyspozycji 3 szlifierki kątowe. Powód regenerował części wózków wielkogabarytowe - o długości 2-3 metrów. Najpierw taką część należało wyczyścić i wyrównać szlifowaniem. Po wyszlifowaniu można było napawać. Napawanie polegało na nałożeniu jednego materiału na drugi, a następnie za pomocą spawarki - metodą łukową zespalaniu ich. Nakładanie metalu na metal dokonywało się łukiem elektrycznym, powstałym pomiędzy elektrodami spawarki. Gazową spawarką nie da się napawać, gdyż przy użyciu spawarki gazowej brak wystarczająco wysokiej energii i temperatury. Po zakończeniu napawania powód ponownie szlifował zespolone elementy. W warsztacie przy naprawie wózków pracował powód i S. P.. Ze względu na to, że była tylko jedna spawarka łukowa, dzielili się pracą w ten sposób, że w czasie gdy jeden szlifował, to drugi napawał i na odwrót. Z tego względu w pomieszczeniu cały czas panował hałas, wysokie zapylenie. Pracownicy szlifowali elementy wózków na "sucho", co powodowało wysokie zapylenie, wymagające stosowania masek przeciwpyłowych oraz okularów ochronnych. Ze względu na spory hałas, zmuszeni byli używać słuchawek dźwiękoszczelnych. Pomieszczenie, w którym pracował powód wraz ze S. P. było praktycznie bez wentylacji. J. C. wykonywał takie prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przez cały okres zatrudnienia. W dniu 1 lipca 2013r. powód otrzymał świadectwo pracy. W ocenie powoda, świadectwo zawierało nieścisłości, dlatego 5 lipca 2013r. zwrócił się do pracodawcy z wnioskiem o sprostowanie świadectwa pracy: w pkt. 2 - poprzez wskazanie, że wykonywał pracę jako spawacz i szlifierz (w świadectwie wymieniono jedynie stanowisko spawacza) oraz w pkt. 8 - poprzez wskazanie, że cały okres zatrudnienia był okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych (w świadectwie nie zaznaczono, że była to praca w warunkach szczególnych). W odpowiedzi na wniosek pracodawca w dniu 29 lipca 2013r. sprostowała świadectwo pracy w ten sposób, że za pracę w warunkach szczególnych uznał jedynie pracę powoda w okresie od 3 września 2007r. do 31 grudnia 2008r. Odmówił sprostowania świadectwa w części dotyczącej wpisania stanowiska szlifierz oraz uznania dalszego okresu pracy za pracę w warunkach szczególnych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał roszczenie powoda za uzasadnione.

Na mocy art. 97 k.p. nakazał pozwanemu sprostować powodowi świadectwo pracy w pkt. 2 (poprzez dopisanie słowa "szlifierz") i w pkt. 4 ppkt.8 poprzez zaznaczenie, że wykonywał prace w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze od 3 września 2007r. do 30 czerwca 2013r. - prace przy spawaniu łukowym). W ocenie Sądu Rejonowego żądanie było uzasadnione w świetle przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze / Dz.U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm./ oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych / Dz.U. nr 237,poz.1656/.

Apelację od wyroku złożyła pozwana zaskarżając wyrok w całości. Rozstrzygnięciu zarzuciła:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, że powód wykonywał prace w warunkach szczególnych w okresie od 3 września 2007 roku do 30 czerwca 2013 roku przy spawaniu łukowym pod czas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy prowadzi do wniosku, że wykonywał spawanie gazowe, a łukowe sporadycznie;

- naruszenie art. 97 § 2¹ k.p. przez uwzględnienie w całości żądania sprostowania świadectwa pracy.

W związku z powyższym wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach zważył, co następuje: apelacja częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 233§ 1 k.p.c.

Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w tym przepisie sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału", a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. potwierdza zasadę swobodnej oceny dowodów, dokonywanej przez przyzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych. Ramy tej oceny wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego oraz zasadami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Zatem omawiany przepis wyznacza reguły oceny dowodów. Apelujący zarzucił Sądowi I instancji, iż błędnie ustalił, że powód spawał łukowo pod czas gdy z zeznań P. S. (1) wynika, iż wykonywał głównie spawanie gazowe. Świadek P. S. (2) zeznał, że jest kierownikiem serwisu i hali. Powód spawał metodą łukową / karta 59/. Dalej świadek zeznał, że nie zawsze są zamówienia. Kiedy były zamówienia powód spawał 7-8 godzin, gdy zamówień nie było to powód nie spawał / karta 59/. Jeśli był duży przestój to powód otrzymywał urlop / karta 60/. Zeznania jego zostały przez Sąd ocenione prawidłowo ponieważ wynikają z nich fakty ustalone przez Sąd także co do kwestionowanej metody spawania.

Pracodawca zaliczył powodowi prace w okresie zatrudnienia od 3 września 2007r. do 31 grudnia 2008r. jako prace wykonywane w warunkach szczególnych - prace przy spawaniu, powołując się na wykaz A, Dział XIV, pkt.12 stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze / Dz.U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm./ . W związku z powyższym ten okres był poza żądaniem pozwu. Powód natomiast domagał się wpisania w świadectwie pracy, że pracował także jako szlifierz i pracował w warunkach szczególnych także w okresie od 1 stycznia 2009 roku do 30 czerwca 2013 roku. W apelacji odwołujący zarzucał, że Sąd naruszył prawo materialne tj. art. 97 § 2¹ k.p. Z postępowania dowodowego wynika, że powód wykonywał prace nie tylko spawacza ale także szlifierza – zeznania P. S. (1), S. P., przesłuchanie stron. Pomimo, że prace spawacza były wykonywane w przeważającej części daje to podstawę do sprostowania świadectwa pracy. Jednakże w zakresie uznania, że praca w warunkach szczególnych była wykonywana także w okresie od 1 stycznia 2009 roku do 30 czerwca 2013 roku brak było podstaw do sprostowania świadectwa pracy i w tym zakresie zarzut apelacji dotyczący naruszenia prawa materialnego jest zasadny. Słusznie Sąd I instancji powołał się na ustawę z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (DzU. Nr 237 z poz.1656 z 2008r.), która weszła w życie 1 stycznia 2009 roku. Zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 tej ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Z kolei w załączniku nr 1 pod pozycją 28 wymienione zostały prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dno statków, zbiorniki, rury itp.). Powód wykonywał prace bezpośrednio przy

spawaniu łukowym jednak pracował w hali. Zaznaczyć należy, że przepisy ustawy o emeryturach pomostowych muszą być wykładane ściśle i nie można zastosować interpretacji rozszerzającej. Przepis mówi o pracy wykonywanej w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją i precyzuje, że chodzi o podwójne dna statków, zbiorniki, rury. Faktem jest, że nie jest to katalog wyczerpujący o czym świadczy użycie skrótu „itp.”. Jednak przez odwołanie się do podwójnego dna statków, rur, zbiorników przepis wskazuje, że chodzi o bardzo małe, zamknięte przestrzenie nie pozwalające wręcz na swobodę ruchów spawacza. W ocenie Sądu Okręgowego mała hala, o powierzchni zbliżonej do sali rozpraw - jak wynika z zeznań świadków nie może być uznana, za pomieszczenie o bardzo małej kubaturze w rozumieniu omawianego przepisu.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł o zmianie wyroku w pkt 1 sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. W pozostałej części apelacja została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR (del.) Magdalena Kimel

Sędzia Przewodnicząca Sędzia